

Elevul-fruntaș N. Mauolache, actor-erou

Eroi ai Bucureștilor

Cutremurul a devenit și devine, din ce în ce mai mult, o chestiune personală, a fiecăruia. Nu știu dacă ați observat, dar bucureșteanul și-a schimbat salutul; salutul de despărțire dominant este „sănătate!”, orice om cu care te reîntâlneai după cutremur îți spunea „bine că te văd”. Și, asta, avînd în vedere personalitatea specială a bucureșteanului, care, tip sentimental, caută în primul rînd să-și disimuleze sentimentalismul prin glume, prin persiflări amicale, care reprezintă o nepăsare afișată, nevoia de a așterne hazul pe cele mai tragice momente ale existenței. Umorul este momentul de manifestare a forței anorale a bucureșteanului. Bucureșteanul nu spune bancuri decît atunci cînd este anonim și numai atunci își permite să fie și sentimental.

Bucureștenii caută să reîntre cît mai repede în activități normale, dar nu vor, nu pot să uite victimele dezastrului. Pentru că în fiecare bucureștean care a scăpat de cutremur (a scăpat, într-un fel anume) există o biografie a salvării. În familia mea, de pildă, totul a decurs în regulă — adică, și bunicii, și fetița, și noi scăpaserăm nevătămați. Dar ce înscamnă asta am aflat a doua zi, sîmbătă.

Cînd m-am dus pe strada Popa Rusu, la numărul 11, și, în locul numărului 11, am văzut un morman de moloz. Vineri seară, mama mea și fetița mea, Irina, fuseseră aici în vizită, la prietena mamei. Au plecat de la ea la nouă fără un sfert sau fără zece, în orice caz, după ce începuse filmul la TV. Au ajuns acasă, literalmente, cu cîteva minute înainte de cutremur. Atunci, sîmbătă, cînd am văzut grămada aia de moloz, am înțeles de ce urlă cîinii. După cîteva ore, am aflat că femeia la care bunica și nepoata fuseseră în vizită a fost salvată. Băieții ei săpaseră un tunel de o jumătate de metru înălțime și, după o muncă de treisprezece ore, cu mîinile, dar mai ales cu unghiile, și-au salvat mama și au salvat și pe vecinul ei. Au dat viața celei care le-a dat viață.

Proporțiile coșmarului, ca și proporțiile durerii, sînt realizate treptat. Totul a fost prea mult și prea rapid ca să poată fi realizat din mers. Și pentru faptul că grija pentru celălalt a atins proporții incredibile. Soția mea e profesoară de liceu și, în zilele următoare cutremurului, a sunat telefonul la noi ca la Gara de Nord. Elevi eminenti, elevi corijenți, buni, slabi, formidabili, mediocri, telefonau și, dincolo de întrebările cu privire la profesoară, se interesau, poate pentru prima dată în viața lor, de familia profe-

soare. Își ofereau serviciile — fetele își stăpneau plîsul chiar în buza receptorului, băieții vorbeau neobișnuit de gros. Ah, acest tineret minunat al Bucureștilor, în parte, pletos, în parte, bărbos, gala oricînd de zefle-mea și atît de profund în trăirile și în pornirile sale grave...

A doua zi după cutremur, am văzut o fată, îmbrăcată într-un demi ultramodern, rugîndu-se de un fel de șef de pază de la „Scala” să-i dea voie să lucreze și ea la salvarea celor de sub dărîmături. Bărbatul în cauză, un om de vreo patruzeci și cinci-cincizeci de ani, înecat de lacrimi (de lacrimi pe care nu vroia să i le vadă nimeni) urla cu disperare la puștoaica aia de vreo douăzeci de ani, cu deminul ultramodern: „Pleacă, dom'le, de-aici! Nu vezi că-neurci circulația?”

O, treabă absolut formidabilă și absolut anonimă au făcut, în aceste zile, profesorii. Au venit la școală la prima oră a primei zile de după cutremur; au avut grijă de copiii interni, de copiii externi, au avut grijă de copiii noștri, ai tuturor, iar după ore își sufleau minceile și curățau curtea de moloz și coridoarele, de teneuiala căzută. Iar după asta puneau mîna pe telefon și începeau să piseze la cap soții, prietenii, cunoștințele, părinții ai elevilor, cum să facă să se aranjeze în grabă — pentru că e vorba de copii, e vorba de copii, e vorba de copii.

Zilele de după cutremur au fost luminate bruse de o explozie pe care scria *casador*. Cei mai mulți oameni privesc de departe lumea spectacolului, habar n-au ce-i aia cascadoria și sînt convinși că bărboșii ăia de cascadori sînt, în fond, niște oameni fără

căpătii și fără meserie. Foarte puțini știu cît de riguroasă e selecția cascadorilor și cît de minuțioasă e pregătirea lor. Mai ales că a apărut și o carte franțuzească cu un titlu prostesc: „Meseria mea e riscul”, cînd, de fapt, meseria cascadorilor e tocmai să evite la maximum riscul, într-o situație, adesea, la maximum riscantă. Ca să poți realiza lucrul acesta trebuie să fii un profesionist desăvîrșit, pentru că orice primă greșeală poate să fie și cea din urmă. Or, profesionalismul de mare calitate exclude superficialitatea. E un adevăr adesea ignorat. Și cascadorii au dat o replică teribilă ignoranților. Au plecat de la filmare, au fugit de acasă, de la Buftea, au împărțit ceea ce au fost cîndva blocuri și și-au asumat riscul. Adesea, un risc pe care ei, ca niște oameni de meserie, îl știau fără nici o șansă de reușită; dar tot ei, și tot ca niște oameni de meserie, l-au escaladat. Și au salvat oameni, au salvat oameni, au salvat oameni. Și nimeni dintre ei n-a vrut să spună cîți oameni a salvat. Și numai despre Stavru, care a căzut de la etajul opt, s-a spus că a salvat zece oameni sau mai mulți. Și, asta, în situația cînd cascadorii au salvat oameni din cele mai incredibile situații, lăsînd treaba cealaltă, mai simplă, dacă a mai existat vreo treabă simplă, pentru ceilalți, pentru ceilalți toți. Bravo vouă, cascadorilor! Un bravo pe care nu-l veți auzi și n-aveți cum să-l auziți din întinerile sălilor de cinema, un bravo care nu poate fi întipărit decît în literele care semnifică meseria voastră de cascadori.

Leonida Teodorescu

Linii de comunicație

3 martie

7 martie

Inceput de articol (fără umor) pentru „Teatrul”, despre capacitatea spectacolului (deloc anulată, ci — dimpotrivă — revitalizată odată cu atotputernicia televiziunii) de a anula distanțele dintre oameni, de a îngădui, pentru un ceas sau trei, mult rîvnita comunicare (scenă-sală și spectator-spectator), de a oferi, miraculos, o șansă intru ieșirea din frig, sau anxietate, sau vid, sau alt cuvînt.

Cred că, ori de cîte ori vorbim despre oamenii care, în ceasurile, zilele și nopțile de după cutremur, au salvat alți oameni de sub dărîmăturile clădirilor prăbușite, trebuie să ne amintim de femeile și bărbații de la telefoane și să-i privim în același chip precum pe cei ce s-au aruncat în moloz pentru a scoate, cu riscuri nesfîrșite, ființele îngropate de viu în beton. Și cred că trebuie să-i privim așa pe cei de la telefoane, pentru că, rămînînd, din primele clipe de după cutremur, la post, ei s-au strădui să ne dezgroape pe

toți din spaimă, neliniște și necunoscut.

Pentru că, asemeni unei nevăzute și anonime echipe de salvare a sufletelor, femeile și bărbații de la telefoane au eliberat, în noaptea aceea, cu minile lor încheștate pe butoanele și fișele centralelor automate, milioane de oameni de sub povara strivitoare a groazei, ajutîndu-i să audă la receptor vocea copiilor și părinților, fraților și surorilor, bunicii, nepoților și prietenilor. Am început, încet-încet, să aflăm, din ziar sau de la radio, numele acelor care au scos supraviețuitorii de sub moloz. Aș vrea să cunosc numele femeilor și bărbaților de la telefoane, care ne-au scos pe noi toți, pe noi cei vii, de acolo unde ne aflam vineri noaptea.

Al. Mirodan